

IZVJEŠTAJ O RADU I FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ
TURISTIČKE ZAJEDNICE BARANJE
ZA 2016. GODINU

Slika 1 Photo by: Nenad Milić

U Belom Manastiru, veljača 2017.

1. UVOD

Turistička zajednica Baranje je tijekom 2016. godine uložila velike napore u promotivne aktivnosti za područje cijele destinacije – Baranje. Suradnja s jedinicama lokalne samouprave, udrugama, OPG-ovima, turističkim dionicima i drugima, omogućila je podizanje razine kvalitete festivala i manifestacija koje se održavaju na području Baranje, ali kreiranje potpuno novih.

Sudjelovali smo na sajmovima u Hrvatskoj i inozemstvu, organizirali smo 2. Forum kulturnog i obiteljskog turizma nakon kojega smo i samo pozvani kao predavači i primjeri dobre prakse na forume koji su organizirani diljem države. Zahvaljujući velikim naporima svih turističkih dionika, izvrsnoj suradnji i zajedničkom djelovanju, u Baranju su stigle brojne nagrade s razine države u raznim kategorijama, što je još jednom potvrdilo kvalitetu turističke ponude Baranje i svima dalo vjetar u leđa za još bolji rad.

U svibnju 2016. godine završava projekt Etnološki centar baranjske baštine na kojemu TZ Baranje bila projektni partner Gradu Belom Manastiru od listopada 2014. godine. Završetkom projekta, TZ Baranje dobiva objekt Etnološkog centra baranjske baštine na upravljanje te ondje i seli svoje urede. Završetkom projekta ne prestaju aktivnosti vezane za Etnološki centar što znači da smo mjesečno ili tjedno organizirali razne izložbe, koncerte te prikaze starih običaja koje su zabilježili mediji na lokalnoj i nacionalnoj razini.

Stava smo da svi stanovnici Baranje kao i turistički dionici moramo djelovati zajedno kako bismo Baranju predstavili i privukli potencijalne turiste, ali i postojeće turiste potaknuli da se opet vrate u Baranju. Kroz razne aktivnosti ćemo i dalje nastojati probuditi svijest o zajedništvu i inačici "zajedno smo jači", jer smo upravo u 2016. godini dokazali da je to ispravan način što dokazuje i statistika o turističkim dolascima i noćenjima.

Kao što je navedeno, tijekom 2016. godine smo proveli brojne aktivnosti kao što su promotivne kampanje destinacije, odlasci na sajmove, predstavljanje Baranje kao primjer dobre prakse na forumima i seminarima, organizacija i suorganizacija manifestacija i festivala i dr. U nastavku je prikaz svih aktivnosti TZ Baranje u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2016. godine.

2. MANIFESTACIJE

Jedna od zadaća turističke zajednice je i organizacija i suorganizacija manifestacija i festivala na području svog djelovanja. TZ Baranje prilikom organiziranja manifestacija uključuje veliki broj udruga, OPG-ova, obrazovnih ustanova, volontera, JLS-ova i dr. u svrhu što kvalitetnije provedbe aktivnosti vezanih za manifestaciju.

1. VINCEŠKA

22. – 23. siječnja

Prikupljanje ponuda vinara i promocija istih putem medija i web stranica TZ Baranje.

2. BUŠE U BARANJI

Veljača

U suradnji s Udrugom Petaračke buše i KUD-om Seljačka sloga iz Baranjskog Petrovog Sela organizirali smo gerilsku promociju Petaračkih buša. U dogovoru s HŽ Putničkim prijevozom "buše" s tamburašima su se vozile vlakom od Osijeka do Zagreba te se na taj način predstavili putnicima kojima su ujedno dijelili letke, a cijelo putovanje su popratili mediji. Stigavši u Zagreb, buše su se zaputile na Trg bana Jelčića gdje su također zabavljali prolaznike te ih informirali o samom pojmu buša i pozvali ih na samu manifestaciju. Druga gerilska promocija je bila u suradnji s GPP-om iz Osijeka. Buše su prošetale osječkom Tvrđom u radno vrijeme kada je ondje veliki broj ljudi, a nakon toga su se provozale posebnim tramvajem GPP-a na oduševljenje Osječana. Treća promotivna aktivnost se održala u TC Portanova i to u subotu kada isti posjeti veliki broj ne samo Osječana nego i turista te posjetitelja. Pomogli smo prilikom organizacije sajma u sklopu manifestacije te ostalim promotivnim aktivnostima.

3. POKLADNO JAHANJE

Veljača

Pokladno jahanje se održava u Brajinom Vrhcu i u Popovcu. U suradnji s Konjogojskom udrugom Baranja i Konjičkim klubom Baranjsko biserje organizirali smo promotivne aktivnosti. Snimanje priloga za emisiju Dobro jutro Hrvatska. Ostale promotivne aktivnosti: tisak zahvalnica, objave za medije, promocija na web stranici i stranicama društvenih mreža TZ Baranje.

4. 2. FORUM KULTURNOG I OBITELJSKOG TURIZMA

19. veljače 2016.

TZ Baranje u suradnji s Hrvatskim društvom kulturnog turizma, obiteljskim smještajem Maksimilian i HGK Županijskom komorom Osijek organizirala je 2. Forum kulturnog i obiteljskog turizma u Vinariji Belje. Cilj foruma je bio približiti trendove u turizmu te se upoznati s primjerima dobre prakse u kojima su pojedinci i organizacije svoje kreativne ideje pretvorili u poslovne planove. Na forumu je prisustvovalo cca 130 sudionika te predavači iz Hrvatske, Mađarske i Srbije.

5. SLAVONIJA I BARANJA OPEN

Travanj

U suradnji s OK Sova organizirali smo promotivne aktivnosti. Slavonija i Baranja Open je orijentacijska utrka za svjetsku rang listu u kojoj mogu sudjelovati i profesionalci i rekreativci. Također, prikupljali smo prijave za sve zainteresirane.

6. 8. DANI VINA I TURIZMA

Travanj

U suradnji s Osječko baranjskom županijom i Gradom Belim Manastirom organizirali smo prigodan sajam vina i domaćih proizvoda, prigodan program te promotivne aktivnosti.

7. ŠTRUKLIJADA

28.05.2016.

Promotivne aktivnosti.

8. GATORFEST

9.-11.06.2016.

Organizacija jednog od najvećih vinskih festivala na području Baranje. Sudjelovanje u kompletnoj organizaciji festivala koji se održavao 3 dana. Suradnja s Općinom Kneževi Vinogradi, Beljem d.d., Udrugom vinogradara i vinara Baranje, Općinom Draž, TZ Općine Draž i turističkim dionicima. U sklopu festivala je održano međunarodno ocjenjivanje vina, sajam vina na SRC Kneževi Vinogradi, Wine & walk program i zabavni program u Zmajevcu, na kraju kojega je trebao biti održan koncert Nene Belana i Fiumensa, ali je zbog kiše odgođen za 2017. godinu. Prvi put smo organizirali program Wine & walk gdje je 75 natjecatelja hodalo Banskim brdom, stazom dugom cca 12 km, a na stazi se nalazilo 10 postaja i na svakoj od njih je bio po jedan vinara.

9. GRAHIJADA

18.06.2016.

U suradnji s Udrugom Prvenstvo svijeta i okolnih sela organizirali smo 15. Grahijadu na kojoj je sudjelovalo cca 100 natjecatelja. U sklopu manifestacije je organiziran sajam s domaćim proizvodima. Organiziran je i "gastro show" u kojemu su prijatelji udruge iz raznih krajeva Hrvatske, Hercegovine i Vojvodine pripremali jela specifična za svoj kraj. U program studijskog putovanja novinara iz cijele Hrvaste i Europe uključili smo i Grahijadu koju su navedeni i posjetili te je svatko od njih za svoj medij pripremio reportažu što je bila izvrsna promocija manifestacije i cijele Baranje.

10. KOKINGRAD

25.06.2016.

Promotivne aktivnosti i tisak plakata za "Kokingrad" natjecanje u kuhaju pilećeg paprikaša koje se održava u Meci u organizaciji Udruge Kokingrad.

11. SLAMA LAND ART FESTIVAL

30. i 31. srpanja

Pomoć Udruzi Slama u promotivnim aktivnostima Slama land art festivala te logistička pomoć prilikom organizacije festivala.

12. AKADEMIJA BLATA

18. do 23. srpnja 2016

Pomoć pri organizaciji i promociji Udruzi čuvari starih zanata.

13. BELOMANASTIRSKO LJETO MLADIH

Srpanj i kolovoz

Pomoć Savjetu mladih Grada Belog Manastir pri organizaciji i promociji mnoštva događanja u sklopu Belomanastirskog ljeta mladih. Neke od aktivnosti održane su u prostorima Etnološkog centra baranjske baštine, a to su: kino na otvorenom, Sajam Baranja Creart, večer poezije, plesa i glazbe.

14. TARDA FEST

20. i 21.08.2016.

Prvi povijesni festival TardaFest održan je u Dardi. Organizator festivala je Udruga za ruralni turizam Đola, a suorganizatori su Općina Darda, Veleposlanstvo Republike Turske u RH i Turistička zajednica Baranje. TardaFest je dvodnevni festival kreative, glazbe, ruha i hrane, a tematski veže se na šesnaesto stoljeće, točnije na nasljeđe Osmanlijskog carstva i čuveni Turski/Sulejmanov most koji je povezivao Osijek i Daru. U dva dana posjetitelji su mogli uživati u zanimljivim aktivnostima za sve dobne skupine, poput sajma antikviteta, desetak kreativnih radionica, revije kostima, izrade turske sablje od slame, kazališno-turističke predstave, izložbe fotografija i dr.

15. JESEN U BARANJI

Rujan

Tijekom rujna u sklopu manifestacije Jesen Baranji održano je mnoštvo aktivnosti poput: prikaza pripremanja zimnice pod nazivom "Bakin špajz" u Etnološkom centru baranjske baštine, Fišijada – natjecanje u kuhanju fiša u kojemu je sudjelovalo cca 100 natjecatelja, sajam proizvoda "Iz bakinog špajza" održanog na Trgu slobode, predstavljanje Baranje u Arheološkom muzeju u Zagrebu, Smotra svatovskih zaprega održana na Vašartištu u suradnji s Konjogojskom udrugom Baranja iz Branjinog Vrha, Međunarodna likovna kolonija održana u Etnološkom centru i koncert grupe Detour u Etnološkom centru. U suradnji s Gradom Belim Manastirom organizirali smo program Jeseni u Baranji kao i sve promotivne aktivnosti.

16. ADVENT U BARANJI

Advent u Baranji smo organizirali kroz 4 adventska tjedna (vikenda) na 5 lokacija prema rasporedu:

26.11. – ČvarakFest u Karancu

27.11. – Božićni sajam u Petlovcu

4.12. – Advent na dvoru u Dardi

11.12. – Kneževi advent u Kneževim Vinogradima

18.12. – Božićni sajam u Belom Manastiru

Organizacija svih navedenih programa i promotivnih aktivnosti. Suradnja s Gradom Belim Manastirom, Općinom Darda, Općinom Kneževi Vinogradi, Općinom Petlovac, Udrugom Đola, udrugom Tradicijom za budućnost, Udrugom za očuvanje starih zanata i ostalim turističkim dionicima s područja Baranje.

3. SAJMOVI I PREZENTIRANJE BARANJE

U skladu s financijskim mogućnostima te suradnji s JLS-ovima, drugim TZ-ovim i turističkim dionicima, tijekom 2016. godine predstavili smo Baranju na nekoliko sajмова, te na forumima i seminarima kao primjeri dobre prakse.

- 25. – 28. travnja – sudjelovanje na sajmu Alimentaria u Barceloni gdje smo predstavili baranjski kulen. Jedan je to od najvećih svjetskih sajмова prehrane i vina. Kulen su izložili Belje, Petar Dobrovac i OPG Matijević (članovi udruge Baranjski kulen), koji ostvaruju pravo na “plavu markicu” - oznaku zaštićenog geografskog podrijetla, koju dodjeljuje nadležna EU komisija.

- 27. svibnja – Gospodarsko industrijska komora iz Budimpešte u suradnji s tvrtkom Privilegium TZ je predstavila potencijale destinacije te sudjelovala u B2B sastancima. Također organiziran je i mali sajam na kojemu je nekoliko baranjskih proizvođača ondje predstavilo svoje proizvode.

- 24. -26. lipnja - sudjelovanje na EXPO Vrsar - TZ Baranje u suradnji sa TZ Općine Draž prezentirali Baranju te eno i gastro ponudu destinacije

- 15. studenog Forum obiteljskog turizma u Zadru - TZ Baranje pozvana da održi prezentaciju o destinaciji Baranje kao primjer dobre prakse male turističke zajednice

- 29. studenog - 3. prosinca- Benchmarking studijsko putovanje u slovenske Eden destinacije Logarska dolina i Solčansko

- 19. prosinca - Sastanak u Ruskom veleposlanstvu u Zagrebu na temu potencijalni ulaganja u Baranju, te revitalizacije odnosno oplemenjivanja ponude spomenika i muzeja Batinske bitke

4. PROJEKTI

➤ ETNOLOŠKI CENTAR BARANJSKE BAŠTINE

Provedba projekta Etnološki centar baranjske baštine završila je u svibnju 2016. godine. Do tada smo provodili projektne aktivnosti prema planu te u konačnici organizirali otvorenje centra koje je trajalo 3 dana. Turistička zajednica Baranje od Grada Belog Manastira dobiva prostor Etnološkog centra baranjske baštine na upravljanje te sredinom svibnja u njegove prostore selimo ured TZ-a. Od lipnja na tjednoj ili mjesečnoj razini provodimo razne aktivnosti namijenjene turistima i posjetiteljima, a u svrhu očuvanja baštine i poticanja kulture. Više o aktivnostima u daljnjem tekstu ovog Izvještaja o radu.

➤ WALKING BIKE

Partneri smo Gradu Belom Manastiru, Baranjskoj razvojnoj agenciji Grada Belog Manastira (BARA) i Baranjskoj udruzi rekreativnih pustolova (BURP) na projektu označavanja multifunkcionalnih staza Grada Belog Manastira – Wine & walk. Projektom su označene postojeće staze i ucrtane nove staze prema težini i namjeni (staze za nordijsko hodanje, šetanja pasa, jahanje, trčanje...), izrađena je aplikacija za pametne telefone, izrađene su 3 table s kartom označenih staza na atraktivnim lokacijama kolodvor, Šećeransko jezero i ulaz na stazu pored SRC Bazeni Beli Manastir. Projekt sufinancira Ministarstvo turizma. U tijeku je priprema 2. faze projekta.

➤ HOLOGRAM BAKA

Turistička zajednica Baranje partner je Gradu Belom Manastiru i BARA-i na provedbi projekta "Hologram baka" sufinanciranog od strane Ministarstva turizma. U prostoru Etnološkog centra postaviti će se holobox koj će prikazivati baku obučenu u tradicionalnu baranjsku (šokačku) nošnju koja posjetiteljima objašnjava prostorije Etnološkog centra i kratko priča o baranjskoj tradiciji. Na kraju prikaza joj se pridružuju dvije bake obučene u srpsku i mađarsku narodnu nošnju tipične za Baranju. Hologram baka je sinkronizirana i na engleski jezik kako bi turisti koji dolaze izvan Hrvatske mogli doživjeti ovog jedinstvenog turističkog vodiča. Spoj modernog i tradicije u "hologram baki" čini jedinstvenu turističku ponudu za grad Beli Manastir.

➤ UDRUŽENO OGLAŠAVANJE

Tijekom 2016. godine provodili smo projektne aktivnosti sufinancirane kroz Javni poziv Udruženo oglašavanje za 2016. godinu Hrvatske turističke zajednice. Kroz projekt smo sufinancirali 4 manifestacije (GatorFest, Slama Fest, Jesen u Baranji i Advent u Baranji) putem on line časopisa TipTravel te putem outdoor promocije. Outdoor promocija je obuhvaćala billboard plakate u 4 grada i to u Osijeku na 3 lokacije, u Zagrebu na 3 lokacije, u Rijeci na 1 lokaciji i u Puli na 1 lokaciji za svaku od manifestacija 2 tjedna prije održavanja.

➤ **APLICIRANJE PROJEKATA NA NATJEČAJE**

Projekti koje smo aplicirali na Potpore događanjima HTZ-a:

- GatorFest

Projekti aplicirani na Potpore turističkim zajednicama na turistički nerazvijenim područjima:

- Smeđa signalizacija
- Putevima baranjskih mitova i legendi
- Tematska sela
- Walking bike

Niti jedan od gore navedenih projekata nije prošao na natječaju.

➤ **INTERVENCIJSKI PLAN**

Tijekom godine sudjelovali smo na sastancima te radionicama organiziranim od strane Grada Belog Manastira održanih u sklopu projekta Tehničke pomoći Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske Unije (MRRFEU) u pripremi "Intervencijskog plana (IP) pilot-područja Beli Manastir / Darda" u sklopu provedbe "Programa integrirane fizičke, gospodarske i socijalne regeneracije malih gradova na ratom pogođenim područjima".

➤ **STRATEGIJA GRADA BELOG MANASTIRA**

Baranjska razvojna agencija je oformila Partnersko vijeće Grada Belog Manastira, čiji smo članovi. Tijekom 2016. godine kao članovi Partnerskog vijeća sudjelujemo na radionicama izrade Strategije Grada Belog Manastira s projektnim idejama s područja turizma.

5. NAGRADE

➤ Kandidiranje za nagradu **Suncokret ruralnog turizma:**

- **Etnološki centar baranjske baštine – osvojena srebrna povelja u kategoriji "Ruralno – turistički projekti"**

➤ Kandidiranje za nagradu "**Čovjek ključ uspjeha**":

- **Tatjana Novačić (OPG Tatjana Novačić) – osvojena nagrada u kategoriji "Domaćin turističkog seljačkog domaćinstva"**
- Nebojša Kresić (restoran vinarija Josić) – nominiran za kategoriju "Konobar"
- Vladimir Škrobo (restoran Baranjska kuća, Sobe kod Baje, Udruga čuvari starih zanata)

➤ Kandidiranje općine Kneževi Vinogradi za dodjelu godišnje nagrade HTZ-a u kategoriji **Najuspješnije destinacije ruralnog turizma.**

8. rujna – NP Plitvička jezera - Presentacija općine Kneževi Vinogradi u polufinalu za dodjelu godišnje nagrade HTZ-a u kategoriji Najuspješnije destinacije ruralnog turizma

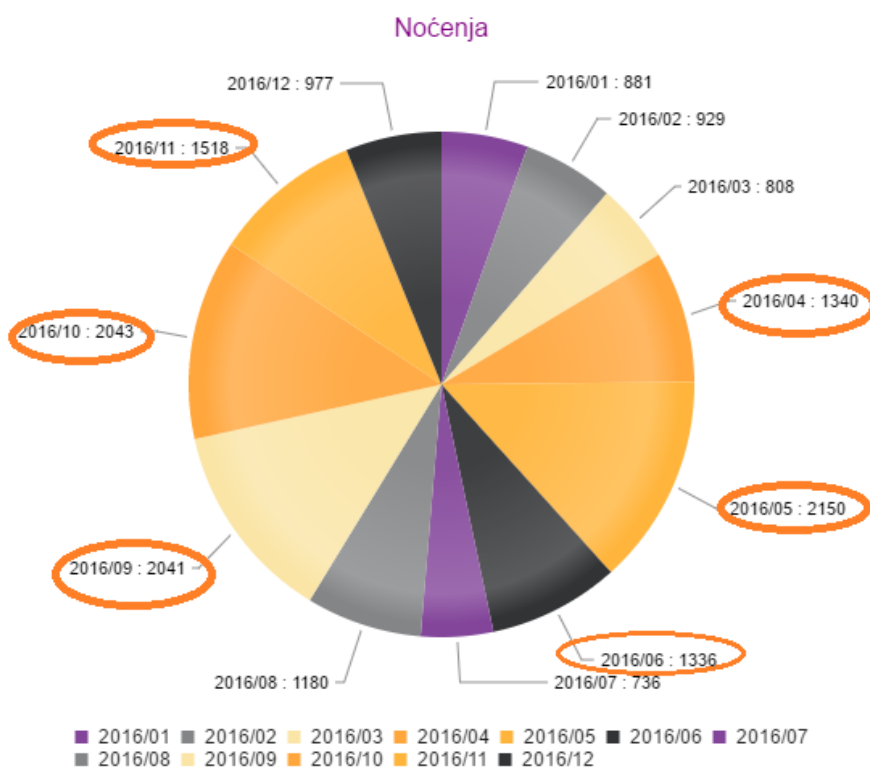
26.- 28. listopada - Dani hrvatskog turizma u Bolu na Braču - primanje nagrade za drugo mjesto u gore navedenoj kategoriji te niz sastanaka s predstavnicima resornog ministarstva i HTZ-a.

6. TURISTIČKI DOLASCI I NOĆENJA

Uvođenjem sustava eVisitor namijenjenog za prijavu i odjavu gostiju olakšava se praćenje turističkih dolazaka i noćenja, uplata i obračuna boravišnih pristojbi te broja obveznika te broja ležaja. Podaci koje dobijemo iz sustava eVisitor su uvelike točniji nego li je to bilo prije njegova uvođenja kao obveznog.

6.1. TURISTIČKA NOĆENJA

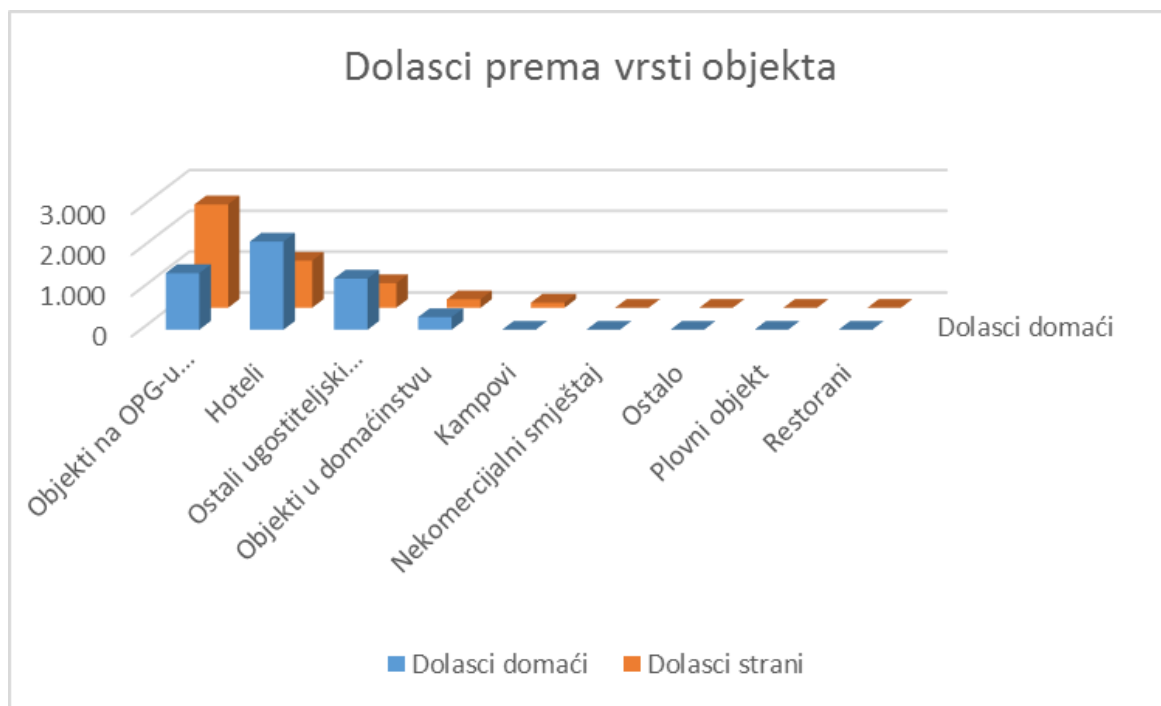
Područje TZ Baranje posljednje 4 godine bilježi kontinuirani porast broja turističkih noćenja što pridodajemo i povećanim promotivnim aktivnostima destinacije. S obzirom da Baranja pripada kontinentalnom dijelu Hrvatske prema Zakonu o turističkim zajednicama turistička sezona traje od 1. siječnja do 31. prosinca. Trend hrvatskog turizma je jadranska obala koju turisti posjećuju u ljetnim mjesecima. Najveći porast turističkih noćenja TZ Baranje bilježi upravo predsezoni i postsezoni, točnije u travnju, svibnju, lipnju te u rujnu, listopadu i prosincu što prikazuje i slika 2. U razdoblju od 1.01. do 31.12.2016. ukupno je ostvareno 15.939 turističkih noćenja na području TZ Baranje. Najveći broj noćenja ostvaruju domaći turisti 9.092, potom turisti iz SAD-a 2.055, Slovenije 649, Njemačke 524, Mađarske 380, BiH 373, Srbije 329, Francuske 315, Austrije 289 te Poljske 286.

Slika 2 Turistička noćenja

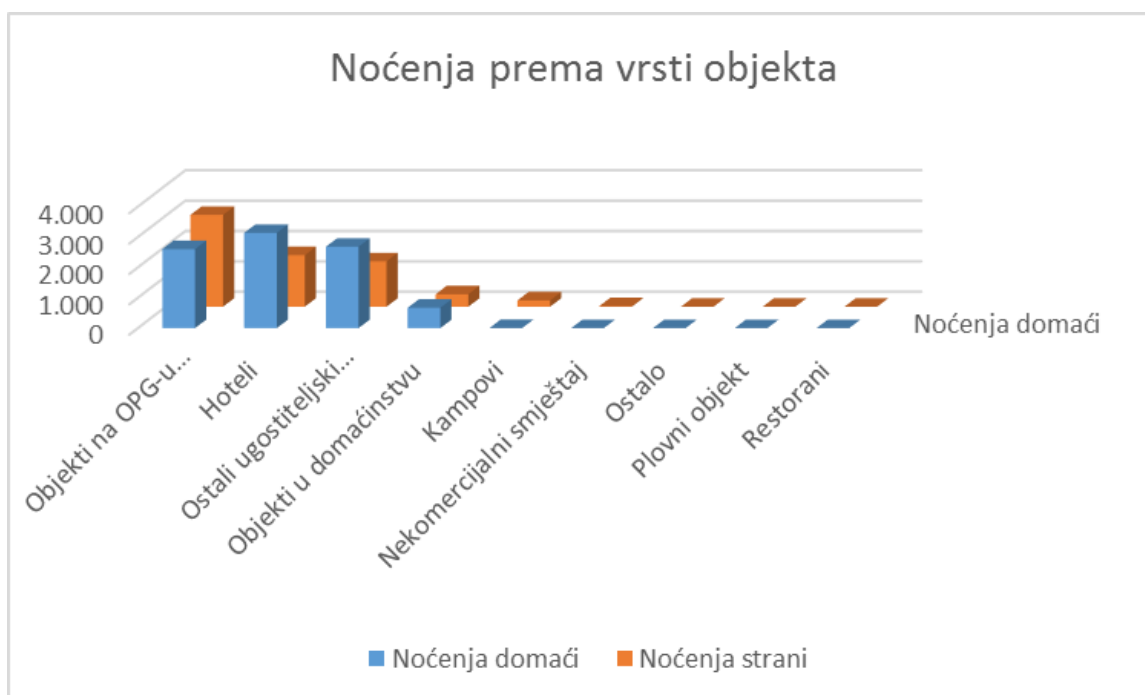
6.2. TURISTIČKI PROMET PREMA VRSTI OBJEKTA

Turistička ponuda Baranje je posebna po svojoj tradiciji koja se može primijetiti čak i u smještajnim objektima. Većina smještajnih kapaciteta uređena je u autohtonom baranjskom stilu i u kombinaciji s modernim elementima. Jedan je to od razlog zbog kojih turisti najviše dolaze upravo u ovakvu vrstu smještaja, odnosno u objekte seljačkog domaćinstva. Prema slici 3 možemo zaključiti da strani turisti imaju veći broj dolazaka u OPG-ove od domaćih turista koji više dolaze u hotelski smještaj. Broj stranih dolazaka u seoska domaćinstva iznosi 2.534, dok je domaćih 1.387, dok u hotelskim smještajima bilježimo 1.157 dolazaka stranih turista i 2.161 dolazak domaćih turista. Ukupni broj dolazaka u seoska domaćinstva iznosi 3.921, u hotelske smještaje 3.318, ostale ugostiteljske objekte 1.857, objekte u domaćinstvu 519, kampove 127 i nekomercijalne smještaj 1 dolazak.

Slika 3 Dolasci prema vrsti objekta

Ukoliko turistička noćenja analiziramo prema vrsti objekta zaključujemo da strani turisti ostvaruju više noćenja u smještajima seljačkog domaćinstva nego u hotelskim i drugim objektima. Strani turisti su u seoskom domaćinstvu ostvarili 3.023 noćenja, dok su domaći turisti ostvarili 2.062 noćenja, dok su u hotelskom smještaju strani turisti ostvarili 1.698, a domaći 3.136 noćenja. Ukupno je u seoskim domaćinstvima ostvareno 5.625 noćenja, a u hotelskim objektima 4.834, u ostalim ugostiteljskim objektima 4.175, objektima u domaćinstvu 1.08, kampovima 208 i u nekomercijalnom smještaju 16 noćenja domaćih i stranih turista.

Slika 4 Noćenja prema vrsti objekta

7. FINANCIRANJE TZ BARANJE OD STRANE OPĆINA I GRADA

Turistička zajednica Baranje pored prihoda od boravišne pristojbe i turističke članarine u velikoj mjeri ovisi o prihodima iz proračuna Općina s područja za koje je osnovana. Izostajanje ili umanjenih uplata pojedinih općina u velikoj mjeri utječe na provedbu planiranih aktivnosti i realiziranje određenih projekata. Uplate JLS koje su pristigle u 2016.godini su prikazane u sljedećoj tablici:

Grad/općina	Iznos uplaćen za funkcioniranje ured	Iznos uplaćen za pokrivanje troškova manifestacija	Nazivi manifestacija
Beli Manastir	70.000,00	0,00	
Čeminac	0,00	0,00	
Darda	15.000,00	0,00	
Jagodnjak	4.000,00	0,00	
Kneževi Vinogradi	29.000,00	1.000,00 70.000,00	- 2. Forum kulturnog i obiteljskog turizma - GatorFest
Petlovac	10.000,00	3.000,00	Petaračke buše
Popovac	4.000,00	0,00	
UKUPNO	132.000,00		